

Bærum Elveforum

Innledning

Dette notatet fra Bærum Natur- og friluftsråd, Skui Vel og Naturvernforbundet i Bærum (initiativtakerne) er et innspill til en revitalisering av Bærum Elveforum.

Bærum Elveforum i dag

Bærum Elveforum ble formelt opprettet i april 2006 på bakgrunn av et tverrpolitisk ønske og etter oppfordring fra velforeninger og andre lokale lag. Det var bred enighet om viktigheten av å få på plass en helhetlig vassdragsforvaltning i Bærum. Formålet med forumet er å skape et bredt engasjement, sørge for samarbeid og være et talerør mellom de ulike brukerinteressene og forvaltningen. Forumet skal bidra til bevisstgjøring av ansvar og roller og bedre dialog og samhandling mellom involverte. Elveforumet består bl.a. av representanter for fiskeriinteresser, velforeninger, næringsinteresser, grønne foreninger og forvaltningen. Det avholdes to faste møter i året – ett befaringsmøte og ett ordinært møte.

Temaer for Bærum elveforum er flomsikring/-erosjon, forurensing, utslipp av miljøgifter, ivaretagelse av fiskeressursene og klekkeri, rekreasjon, kulturvern, samt arealkonflikter, heri utforming av Sandvika by.

Vassdragsinspektøren i kommunen er sekretær for Bærum Elveforum. Vassdragsinspektørens rolle er å kalle inn til møter og sette en agenda for møtene etter innspill fra forumets medlemmer. Dessuten er vassdragsinspektørens oppgave å ta i mot innspill og innrapporterte saker fra forumets medlemmer og følge disse opp innad i kommunen.

Initiativtakerne ønsker å revitalisere Bærum Elveforum ved å etablere en styringsgruppe med representanter for frivillige elvegrupper og faggrupper. Bærum Elveforum i sin nåværende form legges.

Bærum vassdrag og elvegrupper

Vassdragene i Bærum er Bærum del av Lysakervassdraget, Stabekkvassdraget, Bekkestuavassdraget, Sandviksvassdraget, østre del av Neselvas nedslagsfelt, vassdrag som renner ut i Askerelvas nedslagsfelt, samt kyst- og øyvasdragene. Mange av vassdragenes øvre deler ligger i Hole, Ringerike og Bærum kommuner.

Sandviksvassdraget består av vassdragene til Øverlandselva, Solbergbekken, Sandvikselva, Dælibekken, Lomma og Isielva med kilder fra Rustanelva og øvre del av Isielva i Kjaglidalen.

Øverlandselva består av vassdraget til Nadderudbekken med sidebekkene Eiksbekken og Hoslebekken.

Vedtekter for (det nye) Bærum Elveforum

Hvis dagens Bærum Elveforum blir oppløst, er initiativtakerne innstilt på å etablere et nytt Bærum Elveforum, etter mønster fra Oslo Elveforum. Vedtekter for (det nye) Bærum Elveforum er vist i **Feil! Finner ikke referanseilden..**

To elvegrupper

Det er to elvegrupper i Bærum: Lysakervassdragets Venner (LvV) og Elvegruppen for Sandvikselva under Vestre Bærum Sportsfiskerforening (VBS).

LvV arbeider for å fremme en helhetlig forvaltning av elvene, bekkene og de grønne kantsonene som drenerer mot Lysakerfjorden.

Elvegruppen består av lokalkjente personer, samt fagfolk som ferskvannsbiologer og vassdragsforskere. Alle er medlemmer av VBS. Fokuset her er miljøspørsmål direkte relatert til Sandvikselva som regionens viktigste biotop for anadrome fiskearter.

Flere elvegrupper må etableres

Bærum Elveforum vil arbeide for at det etableres elvegrupper for Stabekk, Nadderudbekken, Øverlandselva, Solbergbekken, Sandvikselva øvre del med Løxa (elvemeander), Dælibekken, Lomma med Løkenbekken, Isielva og Rustanelva.

Følgende organisasjoner er potensielle medlemmer av Bærum Elveforum:

- Lysakervassdragets Venner
- Elvegruppen for Sandvikselva
- Skui Vel (kan være initiativtaker til Isielvas og Rustanelvas Venner med Stovivannet og Stovibekken)
- Bærum Verk Vel (kan være initiativtaker til Lommas Venner)
- Kolsås Vel (kan være initiativtaker til østside av Sandvikselva fra Tangen til elvemøtet Isielva, og Lommas østside).
- Gjettum Vel (kan være initiativtaker til Dælibekkens Venner, østsiden av Sandvikselva fra Franzefoss til Tangen (Bærum sveien))
- Avløs vel og ?? (kan være initiativtaker til Solbergbekkens Venner)
- Løkeberg Vel og Vestre Løkeberg Vel (kan være initiativtagere til Øverlandselvas Venner)
- Furubakken Vel, Eiksmarka Vel, Nadderudjordet Vel, Bekkestua Vel og Gjettum Vel (kan være initiativtagere til Nadderudbekkens Venner)
- Jarmyras Venner, Jar Vel og Bekkestua Vel (kan være initiativtagere til Stabekkens Venner)
- Sandvikas Vel (kan være initiativtagere til Engervann, Rønne Elv og Sandvikselva nedenfor Bjørnegårdsvingen. Sandvikselvas østre elveside til og med Franzefoss)
- Tanum Vel (kan være initiativtagere til vestre elveside av Sandvikselva fra Bjørnegård opp til Tangen + Lagerudbekken)

Faggrupper

- Brukerrådet for fisk
- Bærum Natur- og Friluftsråd
- Naturvernforbundet i Bærum
- Asker og Bærum Historielag

- Bærum Velforbund
- Oslo og Omland Friluftsråd
- Oslofjordens Friluftsråd

Samarbeidspartnere

Bærum Elveforum samarbeider med kommunale etater, skoler og barnehager, velforeninger/borettslag, historielag, jeger- og fiske foreninger, næringsinteresser og andre som fremmer innbyggernes interesser for å ta vare på og oppleve vassdragene.

Kontakt med Bærum kommune

Kontakt med politikerne

Det legges opp til halvårlige møter mellom og en årlig befaring for Bærum Elveforums styringsgruppe og MIKK.

Samarbeidsorgan for Bærums vassdrag

Administrasjonen av elver, bekker, vann og vassdrag er etter sin natur tverretattlig, og omfatter så vel spørsmål om planlegging og vern av vassdragenes kantsoner mot uvettig utnyttning, friluftsliv, plante- og dyreliv/biologisk mangfold, vann og vannrensing, overflatevann og flomdemping, helse, tilgjengelighet, samferdsel, vedlikehold, sikring og innkjøp av friluftsbarealer og ikke minst innføring av befolkningens ønsker og engasjement i et viktig område for trivsel i felles nærmiljø.

Bærum kommune inviteres til å etablere Samarbeidsorgan for Bærums vassdrag. Samarbeidsorganet skal bidra til at forvaltningen av Bærums vassdrag i størst mulig grad tar hensyn til befolkningens helse og velferd, økt naturmangfold og bedre forhold for fisk og vilt. Mandatet for Samarbeidsorgan for Oslos vassdrag er vist i **Vedlegg 2** som eksempel på hvordan Samarbeidsorgan for Bærums vassdrag kan fungere.

Samarbeidsorgan for Bærums vassdrag består av Bærum Elveforums styringsgruppe, representanter for Natur og idrett, Vann og Avløp, Grunnskoleopplæring, Plan- og bygningstjenesten og Tekniske tjenester.

Det legges opp til halvårlige møter i og en årlig befaring for Samarbeidsorganet.

Arbeidsoppgaver

Åpning av vassdrag, skape tilgjengelighet, håndheving av vernebestemmelsene for vassdragenes grønne arealer

Eksempel: Lukkede bekker som bør åpnes, et notat fra Bærum Natur- og Friluftsråd, Naturvernforbundet i Bærum og Skui Vel.

Forurensning – Vanndirektivet

Øke befolkningens kunnskap om vassdragenes historie og økologi

Eksempel: Bærums Vassdragsatlas, et prosjektforslag fra Naturvernforbundet i Bærum.

Arbeid med barn og unge

Om skoleadopsjonsordningen, se Vedlegg 3.

Rapportering om ulovlige inngrep

Rydding og fjerning av søppel

Planarbeid

Eksempel: Arbeidet med Kommunedelplan for Sandviksvassdraget, og arbeidet med Kommuneplan for Bærum 2014 – 2030, Arealdelen.

VEDTEKTER FOR BÆRUM ELVEFORUM

---

1. Formål

Bærum Elveforum som er lokalisert i Bærum kommune, er et kompetanse - og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Bærums vassdrag, med oppgave å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av byens vassdrag, primært i byggesonen.

Bærum Elveforum skal bidra til bevisstgjøring av ansvar og roller mellom frivillige organisasjoner og kommunens etater, og bidra til bedre dialog og samhandling mellom involverte.

1. Samarbeidspartnere

Bærum Elveforum samarbeider med kommunale etater, skoler og barnehager, velforeninger/ borettslag, historielag, jeger- og fiskerforeninger, næringsinteresser og andre som fremmer innbyggernes interesse for å ta vare på og oppleve vassdragene.

2. Arbeidsoppgaver

Bærum Elveforum vil informere og engasjere frivillige krefter i arbeidet med å støtte kommunen i dens arbeid med å rydde og renske, skape tilgjengelighet, anlegge turstier og håndheve vernebestemmelsene for det grønne arealet langs elver, bekker, vann, tjern og dammer. En annen viktig oppgave er å øke folks kunnskap om vassdragenes historie og økologi (vegetasjon, dyr og fugler, vannkvalitet og fiskeforekomster).

3. Organisering

En styringsgruppe for Bærum Elveforum med leder, nestleder, kasserer og sekretær samt minst to medlemmer velges på det årlige forummøtet av og blant deltakerne i elvegruppene.

Styringsgruppen leder Bærum Elveforums daglige arbeid. Styringsgruppen legger fram årsmelding og revidert regnskap for det årlige møtet for representanter fra elvearbeidsgruppene til godkjenning.

Endring av vedtektene krever godkjenning av det årlige forummøtet som er Bærum Elveforums høyeste myndighet.

Styringsgruppen møtes tre ganger hvert halvår.

Bærum Elveforum avholder årsmøte primo juni.

4. Økonomi

Bærum Elveforum er en selveiende institusjon der ingen enkeltperson eller elvegruppe i kraft av sin eierposisjon kan disponere over dens formue eller har krav på utdeling av overskudd eller hefter for dens gjeld. Tiltak som forplikter Bærum Elveforum økonomisk, må godkjennes av styringsgruppen. Regnskapet føres av kasserer og kontrolleres av registrert revisor.

5. Oppløsning av Bærum Elveforum

Ved eventuell oppløsning av Bærum Elveforum som krever flertallsvedtak i forummøtet, tilfaller samtlige disponible midler Bærum Natur- og Friluftsråd og til arbeid som faller inn under Bærum Elveforums formål.

Samarbeidsforum for vassdrag (SaFoVa)

Mandat, mål, oppgaver og arbeidsform

Mandat

Forumet skal være en tverrfaglig møteplass for informasjon og diskusjon om forvaltningen av elver, bekker, vann og dammer i byggesonen i Oslo. Forumet kan gi råd til og ta initiativ overfor byrådet og berørte etater.

Kommentar: Arbeidet skjer med utgangspunkt i mål for forvaltning og utvikling av vassdragene, som er tatt fra sentrale politiske vedtak og administrative forslag, eventuelt justert for å tilpasse det dagens situasjon og forumets arbeid fremover. En viktig oppgave i oppstartsfasen er å finne tilsvarende mål i Oslo kommune som har relevans for bygdas vassdrag. I 2013 består SaFoVa av representanter for Bymiljøetaten, Vann og avløp, Plan- og bygningsetaten, Eiendom- og byfornyelsesetaten, Helseetaten, Miljø- og samferdselskomiteén, Oslo og Omland Friluftsråd og Oslo Elveforum.

Hovedmål

- Oslos blå-grønne struktur og biologiske mangfold bevares og styrkes.¹

Delmål

Blåstruktur

- Åpne strekninger av vassdrag (bekker, elver, vann og dammer) skal bevares.²
- Åpne gamle elve- og bekkelukkinger hvor dette er mulig.³
- Håndtere regnvann (overflatevann) lokalt, slik at vannets naturlige kretsløp opprettholdes og naturens selvrensingsevne utnyttes. Utnytte regnvann som naturressurs og estetisk element i uteområdene.
- Sikre vann og vassdragsnære arealer i nærmiljøene.⁴
- Holde en vannføring i vassdragene som sikrer gunstige forhold for det biologiske livet i og langs vassdraget, og opplevelsesverdier for friluftslivet.

Grøntstruktur

- Opprettholde eller om mulig gjenskape et område på minst 20 meter på begge sider av vassdraget som "grøntområde" uten bebyggelse i følge retningslinjene i Grøntplanen.⁵
- Grøntområdene opprettholdes og utformes slik at det verner og styrker den økologiske

¹ Utformet med utgangspunkt i utkast til nytt Byøkologisk program

² Fra Grøntplanen vedtatt av Bærum bystyre 15.12.1993 sak 1050

³ Fra byrådets tiltredelseserklæring "Samarbeid for byen" fremlagt av felles byråd utgått av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre 2000

⁴ Fra Kommunedelplan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv vedtatt av Bærum bystyre 14.03.2001 sak 94

⁵ Jfr. retningslinjene side 50 i Grøntplanen vedtatt av Bærum bystyre 15.12.1993 sak 1050

funksjonen, det biologiske mangfoldet, opplevelsesverdien for friluftsliv og estetiske og klimatiske gunstige forhold

- I områder innenfor 20 meters beltet hvor det er gjennomført store inngrep, eller som i dag har tett bebyggelse, kan utformingen være bymessig, men forholdet til vassdraget og grøntstrukturen skal prioriteres
- Sikre god tilgjengelighet langs sjøen og vassdragene.⁶

Vannkvalitet

- Bedre selvrensningsevne i vassdragene.⁷
- Badevannskvalitet i utvalgte vassdragsavsnitt.⁸
- Kloakk skal ikke være til hinder for et godt biologisk mangfold og for at laksefisk etablerer seg i vassdragene.⁷
- Ingen kloakkforsøpling av vassdragene.⁷
- Nullutslipp av forurenset avløpsvann i de øvre vassdragsområdene.⁷
- Redusert forurensning fra trafikkarealer.⁸

Oppgavene

• Status for vassdragene

Forumet skal bidra til en generell økt kunnskap om vassdragene.

Forumet skal bidra til at utviklingen av byens vassdrag skjer på grunnlag av nødvendig fagkunnskap.

• Informasjon på tvers av etater og fagmiljøene

Deltakerne skal informere forumet om saker av betydning for utvikling av vassdragene. Dette gjelder spesielt i dispensasjonssaker i 20 m - sonen til vassdragene.

• Rådgiver

Forumet kan gi råd til og ta initiativ overfor byrådet og berørte etater.

• Kommunikasjon med byens innbyggere

Forumet skal vurdere og eventuelt komme med forslag til kommunens informasjon om bruk og utvikling av vassdragene. Videre kan forumet bidra til å formidle synspunkter fra byens innbyggere og organisasjoner til byrådet og kommunale etater.

• Konflikter og utfordringer

Forumet skal diskutere konflikter og utfordringer knyttet til utvikling av og avrenning til vassdragene.

• Planer og tiltak for utvikling av vassdragene - elve- og bekkeåpninger

Forumet skal vurdere og eventuelt foreslå tiltak for utvikling av vassdragene og prioritering

⁶ Utformet med utgangspunkt i mål Kommunedelplan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv vedtatt av Bærum bystyre 14.03.2001 sak 94

⁷ Fra Hovedplan for avløp og vannmiljø, bystyrets forslag av 12.11.2004 sak 354

⁸ Utformet med utgangspunkt i mål Hovedplan for avløp og vannmiljø, byrådets forslag av 12.11.2001 sak 354

mellom disse, herunder gjenåpning av elve- og bekkelukninger.

Arbeidsform

Vassdragsforumet møtes etter behov.

Møtene ledes av MOS. VAV fungerer som sekretariat.

Forumet skal arbeide for et samlet syn hos medlemmene. Der dette ikke lykkes skal forumet i sin kommunikasjon med andre gi uttrykk for alle medlemmers syn i saken.

Vedlegg 3

Skoleadopsjonsordningen

Vann og avløpsetaten samarbeider med Oslo Elveforum om prosjektet Blågrønn hovedstadsaksjon/ Elveadopsjon – ”lokalt eierskap” – der skoler, velforeninger, boligsammenslutninger og andre innbys til å ta ansvar for en bit av en elv, en bekk, et vann eller et våtmarksområde. Oslo Elveforum deltar også sammen med blant annet Vann- og avløpsetaten i det tverretatlige samarbeidsforum for vassdrag i Oslo (SaFoVa).

Ca. 50 skoler i Oslo har adoptert sine elvestrekninger.

I Bærum har Skui skole adoptert Isielva, og Jar skole har adoptert Lysakerelva mellom Jarfossen og Granfossen. Steinerskolen Grav og Bærum Montessoriskolen har sagt seg interessert i å adoptere hhv øvre del av Øverlandselva og Skallumbekken nedenfor Skogveien.